

APSTIPRINU

Brocēnu vidusskolas direktore

A.Grāvere – Prenclava

2026. gada 1. septembrī

Karjeras izglītības programma

Brocēnu vidusskola

Brocēni

2026./ 2027. m.g.

Ievads un sasaiste ar skolas stratēģiskajiem mērķiem

Brocēnu vidusskolas Karjeras izglītības programma 2026.–2029. gadam ir vidēja termiņa ietvardokuments, kas izstrādāts, balstoties uz Izglītības likumu, Izglītības attīstības pamatnostādņēm 2021.–2027. gadam, Kurzemes reģiona attīstības programmu 2021.–2027. gadam, Saldus novada attīstības programmu 2022.–2028. gadam un Brocēnu vidusskolas Audzināšanas darba stratēģiju 2026.–2029. gadam.

Programmas pamatā ir Brocēnu vidusskolas stratēģiskie stūrakmeņi:

- **Skolas vīzija:** Radošas, atbildīgas un uzņēmējspējīgas personības veidošana.
- **Skolas vērtības:** Cieņa. Atbildība. Radošums. Piederība.
- **Pārmaiņu process „Līderis manī”:** Karjeras izglītība mērķtiecīgi tiek integrēta mācību priekšmetu saturā, skolas tradīcijās un audzināšanas darbā (iknedēļas otrajā klases stundā), nostiprinot personīgo atbildību un pašvadību (1.–3. parādums), sadarbību un cieņpilnu komunikāciju (4.–6. parādums), kā arī nepārtrauktu personības izaugsmi (7. parādums).

1. Karjeras veidošanas pamatkonceptija un vadības prasmes

Mūsdienu izpratnē karjera ir cilvēka resursu efektīva izmantošana dzīves mērķu sasniegšanai, mērķtiecīga darbība kompetenču pilnveidei un personības izaugsmei visa mūža garumā. Tā ietver gan vertikālo karjeru (profesionālā izaugsme un atbildīgāki amati), gan horizontālo karjeru (kompetenču paplašināšana, jauna pieredze un kvalifikācijas pilnveide).

Karjeras vadības prasmes (KVP) ir indivīda spējas plānot, organizēt, vadīt un izvērtēt savu iekšējo un ārējo resursu izmantošanu. Šo prasmju pamatā ir dinamiskais modelis **GRIBU – VARU – VAJAG**:

- **GRIBU:** Izglītojamā intereses, personīgās vērtības, iekšējā motivācija un aicinājums;
- **VARU:** Zināšanas, stiprās puses, iemaņas, talanti, spējas un veselības iespējas;
- **VAJAG:** Darba tirgus vajadzības Brocēnu pilsētā, Saldus novadā, valstī un pasaulē, nākotnes profesiju pieprasījums un STEM kompetences.

2. Caurviju prasmju ietvars karjeras izglītībā (Skola2030 kontekstā)

Karjeras izglītības saturs ir cieši integrēts ar valsts pamatzglītības un vispārējās vidējās izglītības standartu caurviju prasmēm:

1. **Pašizziņa un pašvadība:** Spēja izvirzīt personīgos mērķus (SMART pieeja), plānot

laiku, reflektēt par savu mācīšanās stilu, analizēt kļūdas un vadīt emocijas.

2. **Kritiskā domāšana un problēmrisināšana:** Darba tirgus stereotipu analīze, objektīva informācijas atlase no dažādiem avotiem, alternatīvu izsvēršana un atbildīga lēmumu pieņemšana.
3. **Jaunrade un uzņēmējspēja:** Iniciatīva, ideju ģenerēšana, dizaina domāšanas un Skolēnu mācību uzņēmumu (SMU) pieredze, gatavība pamatotam riskam un radoša problēmu risināšana.
4. **Sadarbība un pilsoniskā līdzdalība:** Komandas darbs, cieņpilna saskarsme, līdzdalība skolas pašpārvaldē, iesaiste brīvprātīgajā darbā un vietējās Saldus novada kopienas projektos.
5. **Digitālā prasme:** Digitālo karjeras platformu un testu izmantošana, personīgā e-portfolio veidošana, drošas digitālās identitātes veidošana.

3. Programmas mērķis un uzdevumi

Mērķis: Veidot uzņēmīgu, radošu un atbildīgu personību ar attīstītām karjeras vadības un pašvadības prasmēm, kura apzinās savas stiprās puses, pauž piederību Brocēnu vidusskolai un Saldus novadam un spēj pieņemt pamatotus lēmumus par tālāko izglītību un profesionālo ceļu mainīgā pasaulē.

Uzdevumi:

1. Nodrošināt sistemātisku pašizziņas procesa apguvi no 1. līdz 12. klasei, izmantojot personības izpētes testus, koučinga pieeju un pārmaiņu procesa „Līderis manī” rīkus.
2. Attīstīt izglītojamo pašvadības mācīšanās prasmes, spēju formulēt mērķus un sekot personīgajai izaugsmei.
3. Paplašināt izpratni par darba tirgu, mūžizglītību un profesiju daudzveidību, stiprinot saikni ar Saldus novada uzņēmējiem un vietējo pašvaldību.
4. Sekmēt skolēnu uzņēmējspēju, iesaistot praktiskās uzņēmējdarbības formās (SMU, mentorings, sociālā prakse, hakatoni).
5. Veicināt interesi par STEM un prioritārajām nozarēm caur praktisku pieredzi un nozaru iepazīšanu.
6. Nodrošināt kvalitatīvu un koordinētu pedagoga karjeras konsultanta (PKK) individuālo un grupu konsultāciju atbalstu.

4. Bērna karjeras vajadzības un pakāpeniski sasniedzamie rezultāti klašu posmos

Klašu posms	Attīstības vajadzības	Sasniedzamais rezultāts posma noslēgumā
1.–3. klase (Sākumskola)	Pašapziņas veidošana; atšķirt darbu no spēles; pozitīvas attieksmes veidošana pret darba tikumu; pienākumu izpratne.	Beidzot 3. klasi: <ul style="list-style-type: none"> • Izprot, ka mācīšanās ir viņa galvenais darbs; • Ievēro uzvedības normas un dienas režīmu; • Atpazīst savas intereses, ģimenes un skolas profesijas.
4.–6. klase (Pamatskolas 1. posms)	Komandas darbs; interešu loka paplašināšana; atbildības uzņemšanās; pirmie soļi mērķu izvirzīšanā un laika plānošanā.	Beidzot 6. klasi: <ul style="list-style-type: none"> • Identificē savas stiprās puses un izaugsmes mērķus; • Izprot sakarību starp mācībām un darba iespējām; • Pazīst daudzveidīgas profesijas novadā un valstī; • Demonstrē sadarbības prasmes komandas darbā.
7.–9. klase (Pamatskolas 2. posms)	Reālistisks spēju un vēlmju samērojums; darba tirgus un tālākizglītības piedāvājuma izpēte; apzināta izglītības ceļa izvēle.	Beidzot 9. klasi: <ul style="list-style-type: none"> • Samēro „GRIBU – VARU – VAJAG” faktorus; • Pārzina vidējās un profesionālās izglītības piedāvājumu; • Izstrādājis savu tālākizglītības plānu; • Pārzina lietišķās saskarsmes pamatprasmes (CV, pieteikums).
10.–12. klase (Vidusskola)	Profesionālās identitātes nostiprināšana; uzņēmējspējas un pārnesamo prasmju praktizēšana; sagatavošanās augstskolai un darba	Beidzot 12. klasi: <ul style="list-style-type: none"> • Patstāvīgi plāno savu karjeru un personīgo izaugsmi; • Izprot sociālekonomiskos un darba tirgus procesus;

Klašu posms	Attīstības vajadzības	Sasniedzamais rezultāts posma noslēgumā
	dzīvei.	<ul style="list-style-type: none"> • Guvis reālu pieredzi (Ēnu dienas, SMU, sociālā prakse); • Ir atbildīgs, uzņēmīgs un pilsoniski aktīvs sabiedrības loceklis.

5. Atbalsts izglītojamo pārejas posmos

Lai nodrošinātu nepārtrauktu un pēctecīgu izglītības ceļa vadību, programmā paredzēts mērķtiecīgs atbalsts izšķirošajos pārejas posmos:

- **Pāreja no 6. uz 7. klasi:** Adaptācijas nodarbības pamatskolas otrajā posmā; iepazīstināšana ar jauno mācību priekšmetu sasaisti ar profesionālajām jomām; patstāvības un personīgās atbildības stiprināšana.
- **Pāreja no 9. uz 10. klasi / profesionālo izglītību:** Obligātas individuālās konsultācijas ar PKK; detalizēta iepazīšanās ar Brocēnu vidusskolas padziļināto kursu groziem un reģiona profesionālajām izglītības iestādēm; vecāku kopsapulces par nākotnes plānošanu; Atvērto durvju dienu un izstādes „Augstskolu dienu” apmeklējums.
- **Pāreja no 12. klases uz augstāko izglītību / darba tirgu:** Atbalsts studiju programmu salīdzināšanā un pieteikumu sagatavošanā; darba interviju modelēšana; juridisko un finanšu aspektu (darba līgumi, nodokļi, budžeta plānošana) izpratne.

6. Iekļaujošais karjeras atbalsts dažādām mērķgrupām

Karjeras atbalsta pasākumi tiek diferencēti atbilstoši izglītojamo individuālajām vajadzībām un spējām:

- **Skolēniem ar mācīšanās grūtībām un speciālajām vajadzībām:** Pielāgotu testēšanas metožu izmantošana; sadarbība ar atbalsta personālu un ģimeni; praktisku un sasniedzamu tālākizglītības alternatīvu izvērtēšana; profesionālo iemaņu darbnīcu apmeklējums.
- **Talantīgajiem un augstiem sasniegumiem motivētajiem skolēniem:** Individuāls mentorings; iesaiste zinātniskās pētniecības darbos (ZPD); dalība augsta līmeņa inovāciju hakatonos, olimpiādēs un Skolēnu mācību uzņēmumu reģionālajos gadatirgos.

- **Skolēniem ar priekšlaicīgas mācību pārtraukšanas (PMP) risku:** Preventīvs un individuāls mentorings; motivējošas koučinga sarunas par nākotnes perspektīvām; alternatīvo arodapmācības iespēju apzināšana.

7. Tematiskais saturs un pasākumu organizācija (1.–12. klase)

Karjeras izglītība Brocēnu vidusskolā tiek īstenota integrēti trijos līmeņos:

1.–3. klase (Sākumskola)

- *Mācību saturs:* Valodas („Mans vaļasprieks”, „Es un mani draugi”), Sociālās zinības („Manas intereses un pienākumi”), Tehnoloģijas un dizains („Radošs darbs praktiskajā ikdienā”), Sports („Sadarbība komandā”).
- *„Līderis manī” un klases stundas:* 1. un 2. paradums („Es izvēlos rīkoties”, „Mans dienas režīms un mērķi”), kārtība un atbildība klasē.
- *Ārpusstundu un kopienas aktivitātes:* „Karjeras dienas”, vietējās kopienas un iestāžu iepazīšana Brocēnos.

4.–6. klase (Pamatskolas 1. posms)

- *Mācību saturs:* Datorika (droša informācijas meklēšana par profesijām), Sociālās zinības (konfliktu risināšana, sadarbības etiķete), Dabaszinības (dabas procesu un tehnoloģiju profesijas).
- *„Līderis manī” un klases stundas:* „Stipro pušu karte”, SMART mērķu formulēšana, laika budžeta plānošana, panākumu atzīmēšana pie „Uzvaru sienas”.
- *Ārpusstundu un kopienas aktivitātes:* „Karjeras dienas”, mini-ēnošana skolas darbiniekiem un vecākiem.

7.–9. klase (Pamatskolas 2. posms)

- *Mācību saturs:* Sociālās zinības (darba tirgus, darba tiesības, finanses un nodokļi), Valodas (CV pamati, motivācijas vēstule, lietišķā saskarsme), STEM priekšmeti (fizika, ķīmija, bioloģija – zaļās tehnoloģijas un inženierzinātnes).
- *„Līderis manī” un klases stundas:* Mācīšanās portfolio veidošana, pašvadības audits, prioritāšu noteikšana (3. paradums), personīgo vērtību hierarhija.
- *Ārpusstundu un kopienas aktivitātes:* Vislatvijas Ēnu dienas Saldus novada uzņēmumos un iestādēs, novada reģionālais karjeras pasākums „Karjeras kompass”, tikšanās ar absolventiem.

10.–12. klase (Vidusskola)

- *Mācību saturs:* Uzņēmējdarbība un sociālās zinības (biznesa plāna izstrāde, tirgus pētījumi, finanšu pratība), Valodas (reprezentācijas prasmes, darba intervijas modelēšana, publiskā uzstāšanās).
- *„Līderis manī” un klases stundas:* Personīgā dzīves misija (2. paradums), stresa un eksāmenu vadība, pieaugušo dzīves prioritātes.
- *Ārpusstundu un kopienas aktivitātes:* Skolēnu mācību uzņēmumu (SMU) dibināšana un SMU mentorings sadarbībā ar Saldus novada uzņēmējiem; Sociālā prakse un brīvprātīgais darbs; dalība izstādē „Skola”, augstskolu atvērtajās durvīs; individuālās un grupu karjeras un koučinga konsultācijas ar PKK.

8. Digitālie resursi un platformas

Karjeras vadības prasmju attīstīšanā tiek izmantota mūsdienīga digitālā ekosistēma:

- **Valsts informācijas platformas:** *profesijupasaule.lv* (profesiju apraksti un video), NVA karjeras pakalpojumu testi, Nacionālā izglītības iespēju datubāze *niid.lv*.
- **Skolas digitālā vide:** E-klase (saziņa ar vecākiem, pasākumu koordinācija), Skolo.lv (mācību materiāli, e-portfolio uzdevumi).
- **Diagnostikas un koučinga rīki:** Digitālie interešu un personības testi (Holanda interešu tests, personības tipu noteikšana), tiešsaistes SMART plānotāji.

9. Sadarbības komanda un atbildības sadalījums

Karjeras izglītība ir visas skolas integrēta sadarbības ekosistēma ar skaidru lomu sadalījumu:

Loma / Partneris	Galvenie pienākumi un atbildība
Pedagogs karjeras konsultants (PKK)	Koordinē un vada programmas īstenošanu; nodrošina individuālās un grupu konsultācijas; piesaista vieslektorus, mentorus un uzņēmējus; organizē skolas mēroga pasākumus; veic izvērtēšanu.
Klašu audzinātāji	Integrē karjeras un pašvadības tēmas klases stundās pārmaiņu procesa „Līderis manī” ietvaros; palīdz uzturēt skolēnu portfolio; koordinē klases dalību pasākumos.

Loma / Partneris	Galvenie pienākumi un atbildība
SMU konsultants	Koordinē SMU reģistrāciju un darbību <i>Junior Achievement Latvia</i> ; konsultē biznesa plānu, prototipu un finanšu izstrādi; pārbauda grāmatvedību; organizē dalību tirdziņos un konkursos
Mācību priekšmetu skolotāji	Atklāj mācību satura saikni ar reālajām profesijām un darba tirgu; organizē nozaru pētnieciskos un praktiskos darbus.
Atbalsta personāls (psihologs, sociālais pedagogs)	Sniedz atbalstu pašizziņā un emocionālajā pašregulācijā; sadarbojas darbā ar skolēniem, kuriem nepieciešams individuāls atbalsts vai pastāv PMP risks.
Skolas vadība	Nodrošina materiāltehnisko un metodisko bāzi; noslēdz sadarbības līgumus ar partneriem; atbalsta skolas stratēģisko virzību uz uzņēmējspēju un STEM.
Ģimene (vecāki)	Līdzdarbojas kā skolas stratēģiskie partneri; iesaistās pasākumā „Karjeras stāsti: vecāki skolā”; atbalsta bērna iniciatīvas Ēnu dienās un SMU.
Saldus novada pašvaldība, uzņēmēji un NVO	Nodrošina prakses, ekskursiju un Ēnu dienu vietas; piedalās SMU mentoringā; iesaista jauniešus novada sabiedriskajās iniciatīvās.

10. Programmas izvērtēšana un kvalitātes vadība

Programmas izpilde tiek sistemātiski izvērtēta katra mācību gada noslēgumā, integrējot to Brocēnu vidusskolas pašnovērtējuma ziņojumā:

- **Kvantitatīvie indikatori:** Skolēnu dalības īpatsvars ārpusstundu karjeras pasākumos; Ēnu dienu dalībnieku skaits; sniegto individuālo konsultāciju skaits; absolventu tālākizglītības statistika pēc 9. un 12. klases.
- **Kvalitatīvie indikatori:** Skolēnu pašvadības prasmju attīstības dinamika; izglītojamo, vecāku un pedagogu ikgadējo aptauju rezultāti; sociālās prakses un mentoru atsauksmes par skolēnu gatavību sadarbībai un darbam.

Programmu izstrādāja:

Brocēnu vidusskolas pedagogs karjeras konsultants

_____ *G. Kožokaru*

Pielikumā:

1. Skolēna karjeras un personīgās izaugsmes portfolio struktūra uz 1 lpp.
2. Individuālās karjeras konsultācijas / koučinga sarunas protokols uz 1 lpp.
3. Karjeras izglītības ikgadējā izvērtējuma aptaujas veidlapa uz 2 lpp.

Skolēna karjeras un personīgās izaugsmes portfolio struktūra

Izglītojamā vārds, uzvārds: Klase: Mācību gads: 202_./202_.

Nr.	Portfolio sadaļa	Iekļaujamais saturs un pierādījumi	Saikne ar „Līderis manī”	Pārskatīšanas atzīme
1.	Mana vizītkarte	Personīgais pastēls, pamatvērtības, intereses, vaļasprieki, unikālie talanti.	1. paradums (Esi proaktīvs)	Semestra sākumā [] Izpildīts
2.	Stipro pušu karte	Pašizziņas un interešu testu rezultāti, personīgo prasmju un dotumu audits.	1. un 2. paradums (Sāc ar mērķi prātā)	Ikgadēji [] Izpildīts
3.	Mani SMART mērķi	Mācību gada personīgie un karjeras mērķi, plānotie soļi un progresa atzīmes.	2. un 3. paradums (Sāc ar svarīgāko)	Reizi mēnesī [] Izpildīts
4.	Sasniegumu un uzvaru krātuve	Diplomi, pateicības, projektu rezultāti, olimpiāžu un sporta panākumi.	7. paradums (Uzasini zāģi)	Pastāvīgi [] Izpildīts
5.	Praktiskās darbības pieredze	Ēnu dienu atziņas, dalība SMU darbībā, sociālās prakses un brīvprātīgā darba apliecinājumi.	4., 5., 6. paradums (Sadarbība un sinerģija)	Pēc pasākuma [] Izpildīts
6.	Tālākizglītības plāns	Izvēlētie mācību virzieni / profesijas, alternatīvie ceļi (Plāns A, Plāns B), soļi mērķa sasniegšanai.	2. paradums (Sāc ar mērķi prātā)	9. un 12. klasē [] Izpildīts

* Skolēna portfolio tiek veidots digitālā formā (platformā Skolo.lv vai e-mapē) vai papīra formātā, un to regulāri pārskata klases audzinātājs sadarbībā ar pedagogu karjeras konsultantu.

Individuālās karjeras konsultācijas / koučinga sarunas protokols

Konsultācijas datums: 202 . gada .

Izglītojamais: Klase:

Konsultants: Pedagoģis karjeras konsultants Ginta Kožokaru

Koučinga posms (GROW)	Sarunas saturs un skolēna formulētie secinājumi
1. MĒRĶIS (Goal) Ko skolēns vēlas sasniegt konsultācijas laikā? Kāds ir galvenais jautājums?	
2. REALITĀTE (Reality) Kāda ir pašreizējā situācija? Mācību sekmes, intereses, stiprās puses, esošie šķēršļi.	
3. IESPĒJAS (Options) Kādas ir iespējamās alternatīvas, izglītības virzieni vai profesijas? Kas var palīdzēt?	
4. RĪCĪBAS PLĀNS (Way forward) Konkrēti nākamie soļi, termiņi un atbildība.	1. solis: _____ Terminš: _____ 2. solis: _____ Terminš: _____ 3. solis: _____ Terminš: _____

Nākamās tikšanās datums / nepieciešamība:

Skolēna paraksts: _____

Konsultanta paraksts: _____

Karjeras izglītības ikgadējā izvērtējuma aptaujas veidlapa

(Aptauju veic mācību gada noslēgumā elektroniski vai papīra formā kvalitātes vadības nodrošināšanai)

A. Izglītojamo aptaujas bloks (7.–12. klase)

Apgalvojums	Vērtējums (1–5)
1. Skolas karjeras pasākumi palīdzēja man labāk izprast savas stiprās puses un intereses.	1 2 3 4 5
2. Esmu guvis skaidru priekšstatu par darba tirgu un nākotnes profesijām Saldus novadā un Latvijā.	1 2 3 4 5
3. Dalība praktiskajās aktivitātēs (Ēnu dienas, SMU, Arodu dienas, prakse) bija noderīga manai attīstībai.	1 2 3 4 5
4. Es zinu, kur un kā meklēt uzticamu informāciju par tālākizglītības iespējām.	1 2 3 4 5
5. Karjeras konsultanta un skolotāju sniegtais atbalsts man palīdzēja plānot nākamos soļus.	1 2 3 4 5

Kuri pasākumi šajā gadā Tev šķita visvērtīgākie?

Ko skola nākamgad varētu uzlabot vai piedāvāt papildus?

B. Vecāku atgriezeniskās saites bloks

Apgalvojums	Vērtējums (1–5)
1. Esmu informēts par skolas organizētajiem karjeras pasākumiem un atbalsta iespējām.	1 2 3 4 5

Apgalvojums	Vērtējums (1–5)
2. Skola sniedz pietiekamu atbalstu manam bērnam tālākizglītības un profesijas izvēlē.	1 2 3 4 5
3. Būtu gatavs iesaistīties ar savu karjeras pieredzes stāstu vai nodrošināt ēnošanas/prakses vietu.	Jā / Nē / Varbūt

C. Pedagogu pašvērtējuma bloks (Klašu audzinātāji un mācību priekšmetu skolotāji)

Apgalvojums	Vērtējums (1–5)
1. Karjeras un pašvadības tēmas tika veiksmīgi integrētas manās stundās un „Līderis manī” procesā.	1 2 3 4 5
2. Sadarbība ar pedagogu karjeras konsultantu un skolas atbalsta komandu bija koordinēta un efektīva.	1 2 3 4 5
3. Skolēnu interese un atbildība par savu nākotnes plānošanu mācību gada laikā ir pieaugusi.	1 2 3 4 5